

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060301

PROTOKOLL
2024-11-18
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 14
Mål nr M 9368-24

RÄTTEN

Hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Åsa Hanna och Margaretha Gistorp (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd) samt tf. hovrättsassessorn Johan Corell, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Ulrika Agerskans

PARTER

Klagande

S.W.

Ombud: Advokat M.M.
Måres Advokatbyrå AB
Västra Hamngatan 8
411 17 Göteborg

Motpart

1. Byggnadsnämnden i Kungsbäcka kommun
434 81 Kungsbäcka

2. Länsstyrelsen i Hallands län
301 86 Halmstad

SAKEN

Strandskyddsdispens på fastigheten Bukärr 5:17 i Kungsbäcka kommun; nu fråga om återförvisning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, dom 2024-06-18 i mål nr M 2561-24

Målet föredras och följande antecknas.

Byggnadsnämnden i Kungsbäcka kommun beslutade den 16 november 2023 att bevilja strandskyddsdispens för nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten

X i Kungsbäcka kommun i enlighet med S.W.s ansökan. Sedan

Dok.Id 2135193

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 08:00–16:30

Länsstyrelsen i Hallands län beslutat att överpröva nämndens beslut, beslutade länsstyrelsen den 26 april 2024 att upphäva nämndens beslut. S.W. överklagade länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen, som den 18 juni 2024 avslog överklagandet.

S.W. har överklagat mark- och miljödomstolens dom. Han har yrkat i första hand att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut att bevilja strandskyddsdispens. Han har yrkat i andra hand att Mark- och miljööverdomstolen ska återförvisa målet till mark- och miljödomstolen för ny handläggning. Han har även yrkat, för det fall Mark- och miljööverdomstolen prövar målet i sak, att Mark- och miljööverdomstolen ska hålla sammanträde och syn i målet. Han har åberopat viss skriftlig bevisning, och även muntlig bevisning i form av förhör med honom själv och vittnesförhör med två personer.

S.W. har anfört bl.a. följande. Han har sist i sitt överklagande till mark- och miljödomstolen framfört en begäran om att mark- och miljödomstolen skulle ”titta på platsen i fråga”. Detta kan inte uppfattas på annat sätt än att han begärt sammanträde med syn på platsen. Mark- och miljödomstolen har inte redovisat något ställningstagande i frågan om syn, inte ens hört honom om han begärde syn. Det har varit av utomordentlig betydelse att mark- och miljödomstolen på plats tog del av förhållandena och vid anslutande sammanträde lät honom berätta om hur marken har använts och nu används. Vid sammanträde skulle även närboende vittnen kunna ha hörts, till styrkande av markanvändningen under det senaste halvsekle. Mark- och miljödomstolens bortseende från hans begäran om syn är ett sådant allvarligt processuellt fel som ska leda till att prövningstillstånd ges och att målet – om Mark- och miljööverdomstolen inte lämnar sökt dispens ändå – visas åter till mark- och miljödomstolen för ny handläggning. Länsstyrelsens och mark- och miljödomstolens avgöranden vilar på en bedömning av kartmaterial från olika tidpunkter, som mynnar ut i att det inte fanns någon byggnad på platsen 1975. Detta väsentliga beslutsunderlag har tillförts av länsstyrelsen och godtagits av mark- och miljödomstolen utan att kartmaterialet har kommunicerats med honom. Detta är också ett sådant processuellt fel som bör leda till att målet, om dispens inte lämnas, återförvisas.

På fråga från Mark- och miljööverdomstolen har mark- och miljödomstolen förklarat att den vid sin prövning av målet inte haft tillgång till något ytterligare material än den akt som överlämnats från länsstyrelsen tillsammans med överklagandet av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljööverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas 2024-11-22)

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
2. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Skälen för beslutet

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Vid handläggningen av mål som har överklagats till mark- och miljödomstol tillämpas, om inte annat föreskrivs, lagen (1996:242) om domstolsärenden, ÄL, (se 5 kap. 1 § första stycket lagen [2010:921] om mark- och miljödomstolar). I 22 § ÄL anges att ett ärende inte får avgöras utan att den som är part har fått kännedom om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än parten och parten har fått tillfälle att yttra sig över uppgiften. Domstolen får dock avgöra ärendet utan att så har skett om avgörandet inte går parten emot, om uppgiften saknar betydelse eller om det av någon annan anledning är uppenbart obehövt att parten får kännedom om uppgiften. Enligt 27 § ÄL ska domstolens beslut grundas på det som handlingarna innehåller och det som i övrigt har förekommit i ärendet.

Mark- och miljödomstolen har i sin dom hänvisat till att länsstyrelsen har grundat sitt beslut på en jämförelse av kartunderlag mellan olika år. Detta kartunderlag återfinns inte i den akt från länsstyrelsen som Mark- och miljööverdomstolen har tillgång till.

Mark- och miljödomstolen har förklarat att domstolen vid sin prövning av målet inte haft tillgång till underlaget.

Av länsstyrelsens bedömning framgår att kartunderlaget var av avgörande betydelse för att bedöma huruvida förutsättningar finns för att ge strandskyddsdispens.

Länsstyrelsen borde därför ha kommunicerat underlaget med S.W. innan beslut fattades. Mark- och miljödomstolen borde i den situationen antingen ha återförvisat målet till länsstyrelsen eller inhämtat och kommunicerat underlaget med S.W. innan domstolen avgjorde målet. Handlägningsfelen kan antas ha inverkat på målets utgång. S.W. har i sitt överklagande till Mark- och miljööverdomstolen yrkat att målet ska återförvisas till mark- och miljödomstolen.

Med beaktande av detta och till att tyngdpunkten i rättsskipningen ska ligga i underinstans bedömer Mark- och miljööverdomstolen att felen inte utan väsentlig olägenhet kan avhjälpas i Mark- och miljööverdomstolen och att målet bör återförvisas till mark- och miljödomstolen. §Det är uppenbart obehövt att parterna får yttra sig i frågan om undanröjande (jfr 50 kap. 28 § rättegångsbalken). Mark- och miljödomstolens dom ska undanröjas och målet återförvisas dit för fortsatt behandling.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Ulrika Agerskans
Protokollet uppvisat/